

De moeder van Vera

28 maart, donderdag

Vera stond in de receptie van Hotel Boszicht, en probeerde te bevatten dat het gebouw met zijn glas-in-lood bovenramen, zijn vaalgroene tegels en zijn overstekende dak van haar was, of van haar en Dirk.

‘Nu zijn jullie de baas.’ Mam had nijdig haar borduurnaald door een stuk gaas geprikt, en een groen kruisje toegevoegd aan de steel van een narcis.

In mams appartement rook het op dat moment nog naar ontsmettingsmiddel. De mannen van de thuiszorg hadden net de medische hulpmiddelen opgehaald.

Vera staarde zwijgend naar mams bewegende hand. *De baas*, zo belachelijk en zo niet passend bij papa.

Het werd een mooie lentedag. De krokussen in de gemetselde bloembakken rond het terras glansden in de zon, Dirk zette voor het eerst dit jaar het buitenmeubilair uit, een paar hotelgasten wandelden in de richting van het bos. Op de parkeerplaats rekte de irritante jogger met het zilverkleurige jack zijn ledematen, naast zijn patserige auto.

Even bleef ze doodstil naar buiten staren. Toen wreef ze met haar mouw een vlekje van een ruit, schoof de wandelfolders recht en liet een stapel krantjes waarop *Winters genieten* stond in de prullenmand achter de balie glijden. Papa zou die oude troep allang hebben weggegooid.

Achter de dubbele deuren van de grote eetzaal klonk het gezoem van een stofzuiger. Na al die jaren hoefde ze niet meer op het rooster te kijken om te weten wie van de twee ochtendhulpen, Gera of Hedda, dienst had. Hedda verraadde zich door haar onstuimige zuigtechniek, die het apparaat deed loeien.

Tijdens de maanden van papa’s ziekbed had Vera geen tijd gehad voor gepieker over haar nieuwe positie, of voor plankenkoorts. Ze was continu bezig met regelen, terwijl Dirk het hotel draaiende hield – alleen op de dag van de begrafenis hadden ze de zaak gesloten – en mam vooral aan zichzelf dacht.

Vera zorgde voor krukken, een hoog-laagbed, een ondersteek en nachtverpleging, haar normale onhandigheid ten spijt. ’s Avonds was ze doodmoe, ook van emotie. Want altijd opgewekte papa, die op zijn 78ste nog volop in de zaak had meegewerkt, zou nooit doodgaan.

Toen dat na een paar dagen van snelle achteruitgang toch gebeurd was, leek de wereld wekenlang op de binnenkant van een zwarte bol. Daar binnenin stond zij, tastend en trillend, met een schrijnende maag. Tot haar fantasie, die onderschatte eigenschap, een opening in de bol boorde. Als eerste zag ze een groep acteurs voor zich, bezig met een repetitie. Daarna kwam het plan. Het bedrijf ooit, als er meer geld was, uitbreiden tot iets spannends, vol culturele avonden, themaweken, toneel, tentoonstellingen, met haarzelf als de vrouw die daarbij paste. Zelfverzekerd, opgewekt. Daarvoor moest er nog wel iets veranderen. Ze moest onder een steen uitkruipen. De vlotte gastvrouw worden die ze niet was. Maar ze kon het, ze had het in zich. Dat wist ze al sinds haar ervaring met de adder.

De heide bloeide als een paarse zee waarin je je zou willen wentelen. Ze was een jonge moeder, die strak in de gaten hield of haar twee kleuters wel op het smalle pad tussen de heidestruiken bleven.

Pim zocht met een stok in zijn hand naar heel kleine plantjes of diertjes. Suus liep parmantig in de zon, trots op haar zelf uitgekozen, felroze T-shirt. Ze leken op reclame voor een vakantiefolder.

Totdat er geritsel klonk en een adder zich oprichtte tussen de heideplanten. De sissende slang naast haar onschuldige kleuters veranderde Vera in een furie, die geen angst kende. Ze raapte een steen van de grond en wilde die net in de richting van het reptiel met de zigzag-rug gooien toen Pim *Niet doodmaken!* riep. Waarop ze de steen liet vallen en vluchtte, Pim en Suus aan de hand. Met spijt. Ze had de slang niet willen doden, maar verdrijven. Nog lang kon ze het gevoel van kracht oproepen, dat de steen haar gegeven had.

En nu was die kracht terug. Zij zetelde ergens in haar maagstreek, waar ze haar voorzichtig koesterde, als een stevige kleine kiem, die zou kunnen uitgroeien tot iets groters. Papa's dood verschaftte haar ruimte om af te rekenen met de status quo. Ja, *af te rekenen*, zo had ze het tegen Dirk gezegd, en die begreep dat.

Vera keek de receptie rond. Naast de deur hing nog steeds de foto, gemaakt ter ere van het vijftigjarig bestaan van Hotel Boszicht. Achter, staand, de vaste medewerkers van toen, van wie nu alleen Hedda en kok Harmen nog bij hen werkten. Daarvoor, zittend, de familie: papa, mam, zichzelf, Dirk. Pim en Suus waren hier pubers en lagen leunend op een elleboog in het gras. De foto was oud, maar papa stond erop, wit haar, milde glimlach.

Ze opende het scherm *Vertrek* op de laptop, en begon aan de rekeningen voor de volgende ochtend. Door de ruit in de toegangsdeur met het woord *Receptie* zag ze nog een paar auto's staan, een enkele met dennennaalden op het dak. De vaste gasten – een aantal mensen kwam jaar-in-jaar-uit naar Boszicht – beklagden mam, omdat haar man was overleden. Vanuit hun perspectief was het logisch om te denken dat de vrouw die soms afdaalde uit haar appartement op de bovenste verdieping van het hotel en minzaam groetend door de eetzaal of over het terras liep, treurde om haar echtgenoot.

De koningin komt voorbij noemde Dirk die verschijningen van zijn schoonmoeder. Zielige weduwe? Niets van te merken. Mam was vooral onthand omdat ze haar chauffeur miste. Verder genoot ze van alle aandacht. Misschien treurden sommige gasten wel meer om de dood van de kwieke zeventiger, die voor iedereen een vriendelijk woord had gehad. Mams verdriet?

'Ik zie het niet,' zei Dirk.

Vera herhaalde het zinnetje voor zichzelf: *Ik zie het niet.*

Mam had de auto van papa op het parkeerterrein laten staan, zodat Pim en Suus erin konden rijden. Ze verwachtte daarmee wel dat haar kleinkinderen haar brachten en haalden, zo vaak ze dat nodig had voor haar bijeenkomsten van de

natuurvrienden, uitstapjes naar kennissen in het dorp en doktersbezoek. ‘Ik heb geen vervoer meer, na Ties.’

Vera rilde bij dat *Na Ties*. ‘Mam kan de woorden *na de dood van* niet over haar lippen krijgen.’

Dat was Dirk ook opgevallen.

Pim zei dat je deze formuleringswijze van zijn grootmoeder, via een paar kronkelwegen van je geest, zou kunnen zien als verdriet om zijn opa.

‘Misschien is oma iemand die je moet snappen.’

‘Zo’n opmerking kan alleen Pim maken,’ vond Dirk.

Suus hilde hard om de dood van haar grootvader, haar voorhoofd op de keukentafel en haar knokkels wit. Diezelfde week hoorden Dirk en Vera haar nog tweemaal huilen, op haar kamer, die pal boven hun woonkamer lag. Het leek wel of Suus meer verdriet kwijt moest. Was het nog om Stanley, met wie ze een jaar had samengewoond voordat ze hem hun flatje uitzette, omdat Stanley niet in staat was om zelf een hoes om zijn dekbed te schuiven? Of om Ignaz, wat slechts een halfjaar had geduurd, omdat hij na al die maanden nog steeds geen koffie kon zetten? Of omdat ze zo dom was geweest om na het debacle met Ignaz weer thuis te komen, in haar oude kamer, terwijl al haar vriendinnen intussen op zichzelf woonden?

‘Ik kan me in de verste verte niet indenken wat Suus dwarszit,’ zei Vera.

‘Natuurlijk is de dood van papa verdrietig. Heel erg zelfs. Maar moet een jonge vrouw van vierentwintig zo heftig treuren?’

Waar was de opgewekte Suus gebleven, hun steun en toeverlaat in de zaak? Overal inzetbaar en altijd vriendelijk tegen de gasten. De Suus die al op haar twintigste kerstkaarten schreef naar de familie Grund, stokoude stamgasten voor wie dat belangrijk was? En, wat Vera nog het meest bewonderde, daarin ook weer maat wist te houden. Een sociaal natuurtalent naast wie Vera zich stuntelig voelde, met armen die van klei werden en dienbladen lieten vallen.